

► Vestfálský mír: Instrumentum Pacis Monasteriensis (IPM), Instrumentum Pacis Osnabrugensis (IPO)

■ Historické otázky přímé

1. *Dědiční poddaní se mohou vrátit zpět do habsburské monarchie, pokud budou ovšem dodržovat zákony dané ze strany českého krále a císaře, tedy například Obnovené zřízení zemské povolující pouze katolické vyznání jako jediné možné; již zkonfiskovaný majetek náleží novým vlastníkům, zůstávají však zachovány všechny soukromé nároky (např. pokud jim někdo dlužil nějaké peníze, musí jim je splatit).*
2. *Burgundsko a Lotrinsko, tedy hraniční území mezi Svatou říší římskou a Francií; jde o území tzv. koridoru, kterým chtělo Španělsko spojit stále věrnou část Nizozemí (Španělské Nizozemí, dnešní Belgie) a své severoitalské državy (zejména Milánsko); Francie se cítila těmito snahami trvale ohrožována (obkličována).*
3. *Návrat poměrů měl nastat k 1. lednu 1624 (= normální rok), tedy do doby po Bílé hoře a po vlně konfiskací majetku provinilé šlechty (po generálním pardonu), což znamenalo, že se šlechta, která odmítala konvertovat ke katolicismu, nemohla do země vrátit, že nebylo povoleno v Čechách a na Moravě jiné než katolické vyznání, že zůstal český trůn dědičný v habsburské dynastii v mužské i ženské linii, že zkonfiskované statky zůstaly v rukách nových majitelů.*
4. *Důraz je zde kladen na platnost augsburského míru z roku 1555, který stál na zásadě „koho vládá, toho náboženství/vyznání“ (zmíněna i pasovská dohoda z roku 1552 a potvrzení augsburského míru z roku 1566).*

■ Historické otázky kontextuální

1. *Svaté Císařské Veličenstvo je titul císaře Svaté říše římské, tedy pokračovatelky anticé římské říše, která přijala křesťanství, a byla tak posvěcena (užíván od 10. století, od Oty I.); Katolický král je titul španělského krále (udělený papežem Alexandrem VI. roku 1496 Ferdinandovi Aragonskému a Isabele Kastilské, vyjadřuje jak vazbu na římskou/katolickou církev, tak univerzalitu jejich panství /= původní význam řeckého slova „katholikós“/); Svaté Nejkřesťanštější Veličenstvo je titul francouzského krále od 1459 s odvoláním na fakt, že francouzský král byl první pokřtěný neheretický/pravověrný panovník v západní Evropě (Chlodvík I., snad 496), a jde tedy v případě Francie o nejstarší katolickou monarchii fungující nepřetržitě od 5. století.*
2. *dům Rakouský = Habsburkové, dům Bavorský = Wittelsbachové*
3. *Rýnský falckrabě Fridrich V. se provinil povstáním proti císaři (Ferdinandovi II.), jehož se dopustil tím, že se nechal zvolit českým králem a volbu přijal (1619), následně byl*

uvržen do říšského achtu (prokletí), a propadl tak ctí (tituly), majetkem i hrdlem. Přišel tedy i o své původní panství a kurfiřtský hlas, který stejně jako některá Fridrichova území (tzv. Horní Falc, dodnes součást Bavorska) připadl jeho příbuznému Maxmiliánovi Bavorskému (vůdci Katolické ligy a veliteli prohabsburské armády v bitvě na Bílé hoře). Vestfálský mír vrátil Fridrichovu synu Karlu Ludvíkovi kurfiřtský hlas a část jeho dědictví (Dolní Falc).

4. Augsburské vyznání je luteránství (1530 schválena jednotná augsburská konfese, tedy dokument, k němuž se všichni luteráni závazně přihlásili). Díky přímluvám švédské královny Kristíny a luteránů z dnešního Německa byly povoleny tři luteránské kostely ve Slezsku na území bezprostředně spravovaném císařem a všude tam, kde existovaly dosud staré slezské vévodské rody (a v hlavním slezském městě Vratislavi), luteránství bylo trpěno také v Dolních Rakousích.